

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1188/2025
08.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Светлане Томић Јокић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног - адвоката Далибора Митића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К ПоЗ бр.3/25 од 19.03.2025. године и Апелационог суда у Београду Кж1 – ПоЗ бр.21/25 од 08.07.2025. године, у седници већа одржаној дана 08. октобра 2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Далибора Митића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К ПоЗ бр.3/25 од 19.03.2025. године и Апелационог суда у Београду Кж1 – ПоЗ бр.21/25 од 08.07.2025. године у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док исти захтев у осталом делу ОДБАЦУЈЕ као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К ПоЗ бр.3/25 од 19.03.2025. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица на порнографију из члана 185. став 2. Кривичног законика, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од осам месеци, у коју казну му је на основу члана 63. КЗ урачунато време проведено у притвору од 25.04.2023. године до 09.06.2023. године.

Истом пресудом, на основу члана 78, 87. и 185. став 7. КЗ, према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета, и то једног мобилног телефона описаног у изреци првостепене пресуде, а на основу члана 7. став 1. тачка 1), 2), 3), 4) и 5) Закона о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима, према окривљеном су изречене посебне мере

прописане чланом 7. став 1. Закона о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима наведене у изреци првостепене пресуде, а које мере ће се спроводити најдуже 20 година после извршене казне затвора, с тим да после истека сваке четири године од почетка примене ових посебних мера, суд који је донео првостепену пресуду, по службеној дужности одлучује о потреби њиховог даљег спровођења.

На основу члана 261. и члана 264. ЗКП, окривљени је обавезан да суду плати трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће бити одлучено накнадно, посебним решењем, а на основу члана 258. ЗКП, оштећена ББ је ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 – ПоЗ бр.21/25 од 08.07.2025. године одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду и браниоца окривљеног АА – адвоката Далибора Митића, а пресуда Вишег суда у Београду К ПоЗ бр.3/25 од 19.03.2025. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвоката Далибор Митић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, у вези члана 420, 84. и 16. ЗКП, конкретно због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 11) ЗКП и из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, с тим што из образложења произилази да указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, те на повреде закона из члана 441. став 1. ЗКП и члана 460. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и преиначи побијане пресуде, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе, или да побијане пресуде укине и предмет врати на поновно суђење првостепеном суду.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев је неоснован у делу у којем се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног истиче да је нижестепеним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и с тим у вези наводи да је у конкретном случају суд прекорачио оптужбу на штету окривљеног, мењањем чињеничног описа дела који је дат у оптужном предлогу, те додавањем нове радње извршења дела на страни окривљеног, те повећавањем његове криминалне воље.

Овакви наводи браниоца окривљеног изнети у поднетом захтеву за заштиту законитости су, по оцени Врховног суда, неосновани.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП, прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које предмет оптужбе, садржано у поднесеној и на главном претресу измењеној или проширеној оптужници – приватној тужби.

Дакле, између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела. Прекорачење оптужбе подразумевало би измену чињеничног описа радње извршења кривичног дела описаног у оптужном акту додавањем веће криминалне воље окривљеног, којом се отежава положај окривљеног у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

Из списка предмета произлази да је диспозитивом оптужног акта окривљеном стављено на терет извршење кривичног дела приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 2. Кривичног законика на штету оштећене малолетне ББ, због кривичног дела је и оглашен кривим изреком правноснажне пресуде.

Имајући у виду да се правноснажна пресуда односи на исто лице – на окривљеног АА, на исто кривично дело, због ког је поступак вођен од самог почетка, да постоји истоветност чињеничног описа радње извршења предметног кривичног дела из изреке пресуде, са чињеничним описом радње дела датим у диспозитиву оптужног акта, то по оцени овога суда није повређен ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде, нити је окривљени доведен у неповољнији кривично-процесни положај, како се неосновано истиче у поднетом захтеву. При томе, чињеница да је првостепени суд у изреку пресуде унео мање измене, уподобљавајући је утврђеном чињеничном стању, тако што је конкретизовао видео записе који се односе на малолетну оштећену, супротно наводима захтева није од значаја, нити је на овај начин прекорачена оптужба, обзиром да је чињенични опис остао у границама чињеничног описа из оптужног акта, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужни акт заснива, а из којих произилазе сва законска обележја кривичног дела из члана 185. став 2. КЗ, због ког је окривљени и оптужен и оглашен кривим. Стога су неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује да је нижестепеним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Неосновани су и наводи захтева којима се указује да је нижестепеним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и с тим у вези истиче да су радње окривљеног погрешно правно квалификоване као кривично дело из члана 185. став 2. КЗ, уместо као кривично дело из члана 185. став 4. КЗ.

Наиме, кривично дело приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. став 2. КЗ, чини онај ко искористи малолетника за производњу слика, аудио-визуалних или других предмета порнографске садржине или за порнографску представу, док кривично дело из става 4. истог члана чини онај ко прибавља за себе или другог, поседује, продаје, приказује, јавно излаже или електронски или на други начин чини

доступним слике, аудио-визуелне или друге предмете порнографске садржине настале искоришћавањем малолетног лица.

Из изреке правноснажне пресуде произилази да је окривљени АА у периоду од септембра месеца 2022. године до марта месеца 2023. године, у стању урачунљивости, свестан свог дела и да је оно забрањено, при чему је хтео његово извршење, искористио малолетну оштећену ББ за производњу слика и аудио - визуелних предмета порнографске садржине на тај начин што је произвео два видео снимка порнографске садржине са малолетном оштећеном, док је са њом био у емотивној вези, те тако што је од оштећене прибавио једну фотографију порнографске садржине, а које снимке и слику је држао на свом мобилном телефону марке „Samsung Galaxy S 23 ultra“.

Како је, дакле, окривљени у време и на месту наведеном у изреци правноснажне пресуде искористио малолетну ББ за производњу слика и аудио – визуелних записа порнографске садржине, то у његовим радњама стоје сви битни елементи кривичног дела из члана 185. став 2. КЗ, због ког је оглашен кривим, а не елементи кривичног дела из члана 185. став 4. КЗ, како се то неосновано истиче у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног. Стога је захтев и у овом делу одбијен као неоснован.

У осталом делу, исти захтев одбачен је као недозвољен, из следећих разлога:

У осталом делу захтева, бранилац истиче битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, налазећи да је изрека правноснажне пресуде неразумљива, те из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, јер су према ставу браниоца разлози пресуде противречени изреци и потпуно нејасни, као и на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду члана 440. ЗКП указивањем да у конкретном случају није доказано да су радње које су окривљеном стављене на терет извршене у времену које му се ставља на терет и да их је извршио управо окривљени. Поред тога, бранилац у захтеву наводи да се на спорној фотографији не види лице особе, па је остало нејасно на који начин је суд утврдио да је окривљени прибавио управо фотографију оштећене, и полемисе са образложењем изнетим у правноснажним пресудама у вези са видео записима, те са налазом и мишљењем вештака мр Саше Крстића, уз сопствени закључак да у конкретном случају не постоји битан елемент предметног кривичног дела у виду искоришћавања малолетника од стране окривљеног, обзиром да су били у емотивној вези и имали добровољне сексуалне односе.

Бранилац у поднетом захтеву наводи и да је првостепени суд погрешно одмерио врсту и висину казне окривљеном, имајући у виду одсуство отежавајућих околности и бројност олакшавајућих, којим наводима указује на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП. Бранилац указује и на повреду члана 460. ЗКП истицањем да другостепени суд није у целости анализирао наводе одбране из изјављене жалбе.

Како наведене повреде закона у смислу члана 485. став 4. ЗКП не представљају дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца, то је Врховни суд поднети захтев у овом делу одбацио као недозвољен.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем је захтев одбачен као недозвољен, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић